

НАУЧНИ СКУП

КОНЦЕПТИ НАЦИОНАЛИЗМА И ПАТРИОТИЗМА
У СРПСКОМ ПОЛИТИЧКОМ ДИСКУРСУ:
СРЕДЊИ ВЕК, НОВИ ВЕК, САВРЕМЕНО ДОБА

ПРОГРАМ СКУПА

Београд, 30–31. мај 2024.

Универзитет у Београду – Филозофски факултет
Чика Љубина 18–20, Свечана сала (108)

НАУЧНИ ОДБОР:

Бранко Бешлин
Љубодраг Димић
Александар Животић
Јелена Илић Мандић
Смиља Марјановић-Душанић (председник)
Небојша Порчић
Мира Радојевић
Александар З. Савић
Исидора Точанац Радовић

ОРГАНИЗАЦИОНИ ОДБОР:

Смиља Марјановић-Душанић
Небојша Порчић
Александар З. Савић

Скуп је организован у оквиру пројекта *Concepts of Nationalism and Patriotism in Serbian Political Discourse – Medieval, Modern, Contemporary* (CoNatPat), који финансира Фонд за науку Републике Србије (програм ИДЕЈЕ, бр. пројекта 7750060).

ЧЕТВРТАК, 30. МАЈ

10.00 | Отварање скупа

- *Поздравна реч* – проф. др Данијел Синани, декан Филозофског факултета у Београду
- *Уводно обраћање* – проф. др Смиља Марјановић-Душанић, руководилац пројекта CoNatPat

10.20 | модератор: Небојша Порчић

- **Смиља Марјановић-Душанић** (Универзитет у Београду – Филозофски факултет) – *Концепти национализма и њиховог у политичком дискурсу српског средњовековља: Теоријски оквири*
- **Срђан Пириватрић** (Византолошки институт САНУ) – *Римљани, Срби, Грци, Далмајинци, Трибали и остали: Прилози разумевању идентитетских ознака српско-византинске зајамности*
- **Александар З. Савић** (Универзитет у Београду – Филозофски факултет) – *Novus Israel: Нацрт за историју идеје о божицавању код Срба (13–16. век)*

Дискусија

11.20 | Пауза

11.40 | модератор: Смиља Марјановић-Душанић

- **Зорица Витић** (Универзитет у Београду – Филолошки факултет) – *„Наш језик“ у списима и записима 14–15. века*
- **Небојша Порчић** (Универзитет у Београду – Филозофски факултет) – *„Очевина, отаџбина, земља и царство“: Национално и њихово у свету српских средњовековних виђешких романа*
- **Марија Васиљевић** (Балканолошки институт САНУ) – *Династија као носилац колективног идентитета: Стари српски родослови и семе*
- **Ирена Плаовић** (Универзитет у Београду – Филолошки факултет) – *Концепти њиховог у старим српским њихвалама*

Дискусија

13.00 | Пауза за ручак

15.00 | модератор: Срђан Пириватрић

- **Милош Ивановић** (Историјски институт Београд) – *Границе српске земље од краја 12. до средине 15. века према нарастивним изворима*
- **Невен Исаиловић** (Историјски институт Београд) – *Осећање припадности у средњовековној Босни: Од локалној до државној идентитету*
- **Дејан Дошлић** (Универзитет у Бањој Луци – Филозофски факултет) – *Свети Григор, бан Стефан II Кошроманић и стварање регионалне кохезије у средњовековној Босни*
- **Александар Крстић** (Историјски институт Београд) – *Између службе „светлој круни“ и чувања српских традиција – Срби у Угарској у другој половини 15. и првој половини 16. века*

Дискусија

16.20 | Пауза

16.40 | модератор: Бранко Бешлин

- **Мирослав Павловић** (Универзитет у Новом Саду – Филозофски факултет) – *О етничитету јаничара и јерлија у 18. веку*
- **Марија Андрић** (Историјски институт Београд) – *Везе са коренима или индиференција: Положај херцеговачкој иривоца Марка Мирковића у Венецији 18. века*
- **Јелена Илић Мандић** (Историјски институт Београд) – *Вишеструки идентитети у Војној граници: Прилози познавању процеса обликовања нације*
- **Исидора Точанац Радовић** (Историјски институт Београд) – *Natio Nostra Illyrico-Rasciana seu Serviana: Српски народ у Хабзбуршкој монархији у 18. веку*
- **Никола Лукић** (Универзитет у Београду – Православни богословски факултет) – *Национални и бојослужбени идентитети српског народа у Карловачкој митрополији 18. столећа*

Дискусија

19.30 | Вечера за учеснике скупа

ПЕТАК, 31. МАЈ

10.00 | модератор: Исидора Точанац Радовић

- **Бранко Бешлин** (Универзитет у Новом Саду – Филозофски факултет) – *„И Срби и њихани“ – обликовање концепција нације у духу политичких идеја 19. века*
- **Горан Васин** (Универзитет у Новом Саду – Филозофски факултет) – *Карловачка митрополија и српско постојање у другој половини 19. века*
- **Радован Субић** (Универзитет у Бањој Луци – Филозофски факултет) – *Између цара и књаза. Српска национална идеја у Херцеговини 1875–1876.*

Дискусија

11.00 | Пауза

11.20 | модератор: Михаел Антоловић

- **Душан Фундић** (Балканолошки институт САНУ) – *Дискурси српског национализма (с. 1890–1914) и „Крива дијалогичност“*
- **Петар Ђурчић** (Институт за европске студије) – *Држава, национални интерес и разумевање међународних односа у часопису Недељни преглед (1908–1910): Конзервативно виђење*
- **Милош Ковић** (Универзитет у Београду – Филозофски факултет) – *Од српства до југословенства: Утицај Велике Британије на српску идентитетску политику (до 1918. године)*

Дискусија

12.20 | модератор: Љубодраг Димић

- **Дарко Гавриловић** (Универзитет у Новом Саду – Природноматематички факултет) – *Патриотизам масона Краљевине Србије на прелазу два века*
- **Недељка Бјелановић** (Институт за књижевност и уметност Београд) – *„Један врео пламен и национални идеализам“: Патриотска књижевност Младе Босне*
- **Слободан Владушић** (Универзитет у Новом Саду – Филозофски факултет) – *Црњански и Србија*

- **Игор Борозан** (Универзитет у Београду – Филозофски факултет) – *У служби нације: Владарски портрети у српској визуелној култури 19. века и почетком 20. века*

Дискусија

13.30 | Пауза за ручак

15.00 | модератор: Александар Животић

- **Мира Радојевић** (Универзитет у Београду – Филозофски факултет) – *Идентитетски проблеми српске нације у време настанка две југословенске државе*
- **Љубодраг Димић** (Универзитет у Београду – Филозофски факултет) – *Интегрално југословенство*
- **Слободан Бјелица** (Универзитет у Новом Саду – Филозофски факултет) – *Национална политика војвођанских радикала у Краљевини СХС (1918–1929)*

Дискусија

16.00 | Пауза

16.20 | модератор: Мира Радојевић

- **Александар Животић** (Универзитет у Београду – Филозофски факултет) – *Коминтерна и црногорско национално питање (1919–1943)*
- **Милош Жикић** (Институт за савремену историју) – *Пробујарска пројекција на југословенској територији 1934–1941.*
- **Борис Томанић** (Институт за савремену историју) – *Носиоци бујаризације на југословенском простору током Другој светској рати*

Дискусија

17.20 | Пауза

17.40 | модератор: Милош Ковић

- **Михаел Антоловић** (Универзитет у Новом Саду – Педагошки факултет у Сомбору) – *Српски историчари и југословенска криза 1980–1992.*
- **Катарина Митровић** (Историјски музеј Србије) – *Српска уметност друге половине 20. и почетком 21. века: Модернизам, авангарда и (а)национални идентитет*

- **Никола Мијатов** (Институт за савремену историју Београд) – *Од социјализма до национализма: Идентичитетски навијача у југословенском фудбалу*
- **Слободан Антонић** (Универзитет у Београду – Филозофски факултет) – *Свијетна „српског национализма“*

Дискусија

19.30 | Затварање скупа

